

ESAS NO : 1981/1225

KARAR NO : 1983/127

olan olaylara ilişkin olmakla beraber 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesi'nin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Abdullah Yener ve Hüseyin Talay

O L A Y : 1.5.1976 günü saat:0.4 sıralarında Adana'nın Döşeme mahallesinde

4-5 kişinin ellerinde afiş, boya ve fırça olduğu halde duvar ve direklere afiş yapıştırdıkları, görevli gece bekçisinin görmesi üzerine bu kişilerin olay yerinden kaçtıkları sadece sanıklardan Hüseyin Talay'ın yakalandığı, görev yerine gelen bekçinin öteki bekçi arkadaşına rastlayıp durumu anlattığı ve birlikte ayrı istikametlerden sanıkların tekrar afiş yapıştıracaklarını tahmin ettiklerinden olay yerine geldikleri, bu sırada sanıkların afişleri yapıştırdıklarını gören gece bekçilerinin onların peşlerine düştükleri, afişleri olay mahalline bırakarak kaçan sanıklardan Abdullah Yener'in yakalandığı, sanıklarda yakalanan afişlerde "Bütün ülkeler ve ezilen halklar birleşin, 1 Mayıs İşçi sınıfının sömürü ve zulme karşı isyan bayrağını açtığı gündür. 1 Mayıs sömürücüler için korku, emekçiler için umut ve zafer günüdür. İşçiler Köylüler, Emekçi Halkımız 1 Mayıs'ta fabrikalarda köylerde, meydanlarda mücadele bayrağını yükseltelim, Büyük toprak mülkiyetine el konsun, kürt milleti üzerindeki milli zulme son" ibaresinin yazılı bulunduğu öteki afişlerde de aynı mealde yazılar bulunduğu, böylece sanıkların komünizm propogandası yapmak, halkı kanunlara karşı gelmeye ve sınıflar arasında umurun emniyeti için tehlikeli bir tarzda ki ve adavete tahrik ve teşvik etmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek Adana DGM Savcılığı'nca eylemlerine uyan TCK.nun 142/1-6., 173/son ve 312.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açılmıştır.

DGM'lerin kuruluş yasası'nın iptali üzerine dava dosyası Adana Ağır Ceza Mahkemesi'ne intikal etmiştir.

Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 13.7.1977 gününde, 1976/376, 1977/208 sayılı ile; sanıklardan Hüseyin Talay'ın müsnet suçlardan beraatine, öteki sanık Abdullah Yener'in komünizm propogandası yapmak suçundan beraatine, TCK.nun 312/1.maddesine aykırı davranış suçundan mahkumiyetine karar vermiştir.

Anılan kararın Adana C.Savcılığı'nca temyizi üzerine Yargıtay 9.Ceza Dairesi-
nin 18.5.1978 gününde, sanıklardan Hüseyin Talay'ın beraatine ilişkin hükmün onanmasına,
öteki sanık Abdullah Yener'in TCK.nun 142.maddesine muhalefetten beraatine ilişkin hükmü
bu kısmının, davaya konu afişte yer alan kürt milleti üzerindeki milli zulme son ibare-
sinin TCK.nun 142/3 maddesine aykırılık teşkil ettiği gözetilmeden verilen beraat hükmü-
nün bozulmasına karar vermiştir.

Bozma üzerine yapılan yargılama sonunda Adana 2.Ağır Ceza Mahkemesi sanık Ab-
dullah Yener hakkında komünizm propogandası yapmak suçuyla ilgili davada 21.2.1979 gü-
nünde, 1978/199, 1979/49 sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet
eylemi niteliğinde bulunması nedeniyle 1402 sayılı yasa'nın 13., ve 15.maddeleri uyarınca
mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 19.12.1979 gününde, 1979/818-
410 sayı ile; sanık Abdullah Yener'e atılı eylem; milli duyguları yok etmek ve zayıflatma
için propoganda yapma suçunu teşkil ettiği gerekçesiyle TCK.nun 142/3.maddesi gereğince
sonuç olarak 8 ay hapis cezasıyla mahkumiyetine karar vermiştir.

Anılan hükmün Askeri Savcı tarafından temyizi üzerine Askeri Yargıtay 1.Dai-
resi'nce 10.12.1980 gününde, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı
koşulları gerçekleşmediğinden davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği ve 2301
sayılı yasayla yapılan değişiklik sebebiyle sanığa müstet suç hakkında görevsizlik kara-
verilmek üzere hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1.
Nolu Askeri Mahkemesi 9.3.1981 gününde, 1981/621-251 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-
b maddesindeki koşullar gerçekleşmediğinden davada mahkemelerinin görevsiz olduğuna ka-
rar vermiştir.

Böylece, Adana 2.Ağır Ceza Mahkemesi ile Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu
Askeri Mahkemesi'nin sanık Abdullah Yener hakkında komünizm propogandası yapmak suçund
dolayı açılan davada verdikleri görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı yasa'nın
14.maddesindeki kolumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık
Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y.İsmet
Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 11.4.1983
günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile do-
yadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yarg
yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Ba

savcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç Sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlenmiştir.

Atılı suçun niteliğine, işleniş biçimine ve devletin varlığına yönelik olarak işlenmesine göre MGK.nın 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında olduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde ve 4.5.1981 tarihli ve 1981/1-1 sayılı İlke Kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği yolunda dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Bu nedenlerle davanın adli yargı yerinde görülmesine ve Adana 2.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 21.2.1979 günlü, 1979/199, 1979/49 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana 2.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 21.2.1979 günlü, Esas 1979/199-49 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergün Arğan

Ergün Arğan

Üye

Nail Yücel

Nail Yücel